УДК 338.48:339.9
Парфенюк А.А.[1], Корнієнко О.М.[2]
[1] студ. гр. ГФз-213 НУ «Запорізька політехніка»
[2] канд. екон. наук, доц. НУ «Запорізька політехніка»

ОСОБЛИВОСТІ ТА СТРУКТУРА ТУРИСТИЧНОЇ ІНДУСТРІЇ НА СВІТОВОМУ РИНКУ

ПарфенюК А.А., Корнієнко О.М.

Туристична індустрія є однією з найбільш динамічних і високорентабельних галузей світової економіки, яка відіграє важливу роль у формуванні валового внутрішнього продукту, розвитку міжнародної торгівлі та забезпеченні зайнятості населення. У сучасних умовах глобалізації туристична індустрія характеризується складною структурою, високим рівнем інтеграції та значною залежністю від соціально-економічних і технологічних процесів.

За даними UN Tourism, у 2024 році кількість міжнародних туристичних прибуттів у світі становила близько 1,4 млрд осіб, що відповідає приблизно 90% від докризового рівня 2019 року. У 2025 році цей показник перевищив 1,5 млрд осіб, що свідчить про повне відновлення світового туристичного ринку. Доходи від міжнародного туризму перевищили 1,7 трлн дол. США, що підтверджує зростання економічної значущості туристичної галузі [1].

Структура туристичної індустрії є багатокомпонентною та включає різні взаємопов'язані елементи. Основними складовими туристичної індустрії є: транспорт, готельне господарство, ресторанний бізнес, туристичні агентства і туроператори, сфера розваг, культурні та рекреаційні об'єкти. Взаємодія цих елементів формує комплексний туристичний продукт, який задовольняє потреби туристів.

Однією з характерних особливостей сучасної туристичної індустрії є високий рівень інтеграції та кооперації між її суб'єктами. Туристичні підприємства об'єднуються у мережі, кластери та туристичні дестинації, що дозволяє підвищити ефективність їх діяльності та забезпечити конкурентоспроможність на світовому ринку.

Важливою особливістю розвитку туристичної індустрії є цифровізація туристичних послуг. За оцінками міжнародних досліджень, понад 70% туристичних послуг у світі бронюється онлайн, а частка туристичних підприємств, що використовують цифрові платформи, постійно зростає. Використання інформаційно-комунікаційних технологій, систем онлайн-бронювання, мобільних додатків та штучного інтелекту сприяє підвищенню ефективності функціонування туристичного ринку [2].

Ще однією важливою тенденцією є зростання ролі сталого розвитку у туристичній індустрії. У сучасних умовах туристи все більше звертають увагу на екологічні аспекти подорожей. За даними міжнародних опитувань, близько 60–70% туристів обирають екологічно відповідальні подорожі, що стимулює розвиток сталого туризму та впровадження екологічних стандартів у туристичній діяльності [3].

Суттєвих змін зазнає також структура туристичного попиту. Зростає популярність індивідуальних подорожей, короткострокових поїздок, а також спеціалізованих видів туризму, таких як медичний, гастрономічний, культурний, освітній та екологічний туризм. Це сприяє диверсифікації туристичних послуг та формуванню нових сегментів туристичного ринку.

Важливою складовою сучасної туристичної індустрії є інноваційний розвиток туристичної інфраструктури. Впровадження концепцій «розумних туристичних дестинацій», використання великих даних, цифрових платформ та систем управління туристичними потоками сприяє підвищенню якості обслуговування та ефективності управління туристичними ресурсами [4].

Таким чином, туристична індустрія на світовому ринку характеризується складною структурою, високим рівнем інтеграції та динамічним розвитком. Основними особливостями її функціонування є цифровізація, екологізація, диверсифікація туристичних продуктів та інноваційна трансформація інфраструктури. Врахування цих тенденцій є необхідною умовою забезпечення конкурентоспроможності туристичних підприємств та сталого розвитку туристичної галузі у глобальному середовищі.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Tourism Data Dashboard. UN Tourism. URL : https://www.unwto.org (дата звернення: 10.03.2026).

2. Transformation of the tourism industry in the context of the development of digital technologies / S. Tsviliy [та ін.] // Green and digital economic transformation: a synthesis of the future. Praha, 2024. С. 172–187.

3. Conceptual strategies for managing innovation processes in the life cycle of the EU tourism industry / D. Mamotenko [та ін.] // Data-Centric business and

applications. lecture notes on data engineering and communications technologies. – 2026. T. 272. https://doi.org/10.1007/978-3-032-06608-4_15.

4. Financial Assurance for Tourism Development and Its Impact on the Economy of European Countries [Електронний ресурс] / T. But [та ін.] // Data-Centric Business and Applications. Lecture Notes on Data Engineering and Communications Technologies. 2025. T. 240. https://doi.org/10.1007/978-3-031-81557-7_4